

ADRIAN TOMINE

ON REHELLINEN ITSELLEEN

Kivi Larmola

Tuntuu, että kalifornialainen Adrian Tomine, jonka *Optic Nerve* -lehdestä on julkaisu kokoelmat 32 stories (alkupään pre- D&Q -numerot) ja *Sleepwalk* (ensimmäiset D&Q:n julkaisemat), on muuttunut huomattavan lyhyessä ajassa Jaime Hernandezin ja Daniel Clowesin oppipojasta piirtäjäksi, jota jäljitellään ja kopioidaan. Mistä omista töistäsi pidät eniten, Adrian?

En ole kyllä useinkaan törmännyt jäljittelijöihini. Luulen, että enemmänkin me kaikki kopioimme samoja kertoja. Todella monet nykyisarjat ovat saaneet vaikutteita Clowesin *Eightballista*, varmasti useammat kuin *Optic Nerve*-täni.

Varmaan tyytyväisin olen niihin tarinoihini, jotka ovat *Sleepwalkin* loppupuolella, vaikea sanoa. On monia tarinoita, joista en enää pidä, mutta ei todellista suosikkia. En oikein pysty lukemaan tarinoitani uudestaan; ne eivät tunnu luonnollisilta. Niissä on tehdyn makua, kun tiedän, kuinka olen pyöri-

tellyt juonia päässäni yhä uudestaan ja uudestaan. Minusta ne eivät kuulosta oikeiden ihmisten puhelta, mutten tiedä, kokevatko muut ihmiset ne sillä tavalla. Tietysti tarinani perustuvat hyvin

pitkälle omaan elämään. Keksin kyllä henkilöt, mutta lähes kaikki muu on joko todella kokemaani tai itselleni tapahtuneeksi kuvittelemani. Olisi hyvin vaikeata luoda jotain oman kokemuspäiriini ulkopuolelta. En pidä itseäni kovin mielikuvitusriikkaana ihmisenä, joten en usko kykeneväni luomaan toimivia tarinoita tyhjästä.

Uskotko, että henkilöihahmosi pysyvät sinun ikäsiäsi ja jakavat kiinnostuksesi kohteet ja kokemuksesi?

Eiköhän se ole väistämätöntä. Toivon toki kehittyväni tarinankertojana niin, etteivät kaikki hahmot muistuta minua. Että uskaltaisin ottaa sellaisia riskejä, että kertoisin tarinoita havaintojeni enkä vain kokemusteni pohjalta. Elämäni on aika tapahtumaköyhää, joten piirrän samanlaisia sattumuksia yhä uudestaan ja uudestaan. Itse tietysti koen, että ne ovat ol-

leet järjestyttäviä uusia lukuja elämässäni, mutta jollekulle, joka vain lukee niitä sarjakuvissani, ne varmaan alkavat toistaa itseään. Jossain vaiheessa oman elämän dokumentointi varmaan alkaa tuntua rajoittavalta minustakin. Useimmat henkilöistäni voisi suoraan muuttaa miiniksi tarinoiden siitä kärsimättä.

Onko koskaan sattunut, että olisit jättänyt jonkin tarinan tekemättä, koska se ei olisi ollut sitä mitä sinulta odotetaan?

Ei, en ole koskaan välittänyt tuollaisesta. En hetkeäkään ajattele työtä tehdessäni, mitä muut siitä mahdollisesti pitävät. Teen juuri niinkuin tahdon, ja jos tarinat vaikuttavat samaan muottiin valetuilta, se johtuu siitä, että olen niin kapeakatseinen siinä, mitä haluan piirtää tai lukea. En ole koskaan pelännyt pettäväni odotuksia, mutta tietysti väli-

tän henkilöistäni, koska he ovat niin erottamaton osa elämääni.

Joissakin tarinoissa on kuitenkin tarkoituksellonta väkivaltaa, joka vaikuttaa yllättävän voimakkaasti...

Luulen, että koska useimmat tarinoistani ovat melko tasaisen pitkävetisiä niin heti kun jotain yllättävää sattuu, se järkyttää lukijaa paljon enemmän. Sitä täytyy käyttää todella harkiten, muuten se menettää tehostearvonsa.

Saatko paljon palautetta?

Kyllä, varsinkin siihen nähden, kuinka epäsäännöllisesti julkaisen lehtiäni. Saan melkoisesti postia. Tietysti palautte väheni hiukan, kun *Optic Nerve* siirtyi Drawn & Quarterlyn julkaistavaksi, mutta tulee sitä vieläkin niin, että viitsin käydä säännöllisesti tyhjentämässä postilokeroni. Mielikuvani siitä, ketkä minua oikeastaan lukevat on syntynyt lähes yksinomaan lukijankirjeiden perusteella, mutta vain pieni osa lukijoista lähettää kirjeitä, joten... Minulle kirjoittavat ihmiset näyttävät olevan kutakuinkin minun ikäisiäni - viisi vuotta kumpaankin suuntaan - molempia sukupuolia, suurkaupungeissa tai isoissa yliopistokaupungeissa asuvia.

Käytätkö valokuvia lähdeaineistona?

Enemmänkin taustoihin kuin ihmisiin. Ihmiset voi aina keksiä, mutta esimerkiksi autot ovat minulle tosi vaikeita. Ja jos minun täytyy käyttää jotain

tiettyä maismaa, saatan ottaa siitä polaroid-kuvia. Mutta kuvat eivät kuitenkaan ole koskaan juuri sellaisia kuin tarvitsisin. Liiallinen kuvien käyttö tuhoaa koko piirtämisen idean. Monet taustoista ovat suoraan naapurustostaani ja kun kävelen päivällä ja tiedän, että yöllä minun on piirrettävä jokin erityinen asia, vaikka lyhty pylvä, saatan katella sellaista tarkkaan ja painaa sen muodon mieleeni. Sellainen tyyli, jossa erottaa mitkä kuvat ovat valokuvista ja mitkä mielikuvituksesta näyttää aina jotenkin kollaasinomaiselta.

Tavallinen päiväni on aika tylsä. Minulla on Berkeleyssä kaksi ystävää, joita tapaan, se on vähän kuin kalifornialainen versio siitä, millainen Toronto on Sethin *It's A Good Lifessa* tai Joe Matin *Peep Showssa* (yleistä naurua). Käyn kahvilla kahden sarjakuvapiirtäjäystäväni kanssa, sitten joko palaan kotiin ja lueskelen iltapäivän tai istun kahvilassa yksikseni kunnes menen päivälliselle johonkin ravintolaan. Yöllä teen töitä kolmeen, neljään aamulla. Herään ja aloitan uuden päivän, joka on tarkalleen samanlainen, hah hah. Piirrän yöllä, koska en ole tarpeeksi kurinalainen pysyäkseni päivällä pöydän ääressä. On kaikenlaisia hoidettavia asioita ja puhelin soi ja televisiosta tulee ohjelmaa. Käyn usein elokuvissa tai ainakin katsen ne videolta. Aika harvoin tunnen, ettei elokuva olisi katsomisen arvoinen.

Joihinkin elokuviin en koskaan väsy; muutama Woody Allenin elokuva, vanhoihin Fellinin elokuviin, Stanley Kubrickiin.

Onko sinulla muita mielenkiinnon kohteita?

Ei samalla intohimolla kuin sarjakuvatai elokuvat. Aikaa tappaakseni tai laistaakseni työnteosta räpyttelen pikku kitaraani, mutta se on vain tekosyy olla piirtämättä. Monet nuoret sarjakuvapiirtäjät joutuvat vaikkeen valinnan eteen, ryhtyvätkö rockmuusikoiksi vai piirtäjiksi, valitettavan usein tähteyden voittaja. Soittamisesta saa tyydytyksen paljon nopeammin. Pitää valita, tahtooko istua 6 kuukautta piirtämässä pikku-lehteä, jota myydään pari kappaletta vai ollako vaikka kuinka huonona soittajana lavalla edessään salintäysi ihmisiä, jotka huutavat nimeäsi.

Tarinasi eivät lainkaan muistuta mielikuva, mikä minulla on Kaliforniasta...

Sepä hyvä. Useimpien ihmisten kuva Kaliforniasta on aika kamala, eikä sillä ole mitään tekemistä minun elämäni kanssa. Kävin Los Angelesissa ja katselin ympärilläni: ahaa! Vai tällaista Kaliforniassa on? Palmuja, idiootteja rullaluistimilla liian pienissä padoissa, se oli kuin tv-versio osavaltioistani.

Kuinka kaikki alkoi?

Eightball alkoi ilmestyä hiukan sen jälkeen, kun olin aloittanut sarjakuvien omakustantamisen. Silloin oli paljon hyviä sarjakuvantekijöitä, joista olin kiinnostunut ja jotka antoivat minulle makua siitä, mitä pienlehtisarjakuva voi olla. Sellaisia kuin Julie Doucet, Terry LaBan tai Matt Fezell. Niin minä aloitin, eikä se ollut mitenkään erikoisen hienoa, kolme valokopiota nidottiin keskeltä yhteen ja siinä se! Lähettelin

niitä sitten Drawn & Quarterlyyn ja kuusi numeroa tehtyinä he ottivat minut julkaisuohjelmaansa, mihin olin koko ajan pyrkinytkin.

Mitä seuraavaksi on tulossa?

Kaikki tähänastiset sarjani ovat olleet enintään 24-sivuisia, seuraavasta tulee 32-sivuinen, siis tosi pitkä tarina minun standardillani. En usko, että tapahtuisi todella isoja hyppäyksiä kerromassani, niiden aika oli silloin kun elämäni muutenkin muuttui. Kun muutin kotoa, kun menin collegeen, kun tapasin ensimmäisen tyttöystäväni... Nyt olen asettunut aloilleni ja saavuttanut tietyn ammattitaidon, joten en varmaan yllätä kaikkia jokaisen uuden Optic Nerve -numeron myötä. Enemmänkin muutokset ovat vähemmän ilmeisiä ongelmia, jotka yritän ratkaista. Yritän seuraavassa numerossa keskittyä tiettyjen henkilöiden kuvaamiseen sen sijaan, että esittelisin useita eri henkilöitä, joista kukin edustaa tiettyä osaa minusta. Juuri nyt kadehdin ehkä eniten piirtäjiä, jotka osaavat olla hauskoja. Se on taito, jonka joko osaa tai sitten ei, mutta yritän parhaani kykyjeni rajoissa.

Entä työvälineesi?

Teen ruutujen rajat ja tekstauksen Rapidographilla, melkein kaiken muun numero 3:n siveltimellä ja sitten ovat tietysti rasterit, ne ovat Letratone-rasterikalvoa. Sellaista veitsellä leikattavaa. Siitä on tullut tosi kallista, kun nykyään kaikki tekevät rasterit tietokoneella, joten se pitää tilata erikseen. En tiedä, kauanko minulla on enää siihen varaa. Alkuperäinen Zip-A-Tone -rasteri oli parasta, mutta sitä ei varmaan edes valmisteta enää.

Sitten oli kemiallista rasteria, Craft-Tintiä, jota Roy Crane käytti Buz Sawyerissään. Valmistetaanko sitä vielä?

Sen käyttö on vähän hakuammuntaa, kun ei koskaan tiedä miten se toistuu painossa. Kyllä sitä saa, muttei mitenkään helposti. Sitäkin pitää tilata.

Käytätkö valopöytää?

Vain siirtäessäni luonnokset veliini-paperilta tai vastaavalta valopöydällä Bristol Boardille. Tulee vähän hassu olo, kun katsoo, kuinka yksinkertaiselta kaikki painettuna näyttää ja muistaa sen valtavan vaivan, jonka on nähnyt. Toivon jonain päivänä kehittyväni niin hyväksi, ettei minun tarvitse luonnostella yksinkertaisintakin viivapiirrosta moneneen kertaan. On uskomatonta nähdä, kuinka vaikka Jaime Hernandez voi vain ottaa kynän ja piirtää täysin luonnostelematta täydellistä anatomiaa, kädet ja kaikki. Siinä täytyy olla synnynäistä lahjakkuutta, ei se voi olla vain harjoittelun tulosta. Hän osaa pelkistää todellisuuden tietyn määräksi viivoja niin, että heti tietää, mitä se esittää.

Lopuksi kysyn saman kysymyksen kuin muiltakin. Olisiko sinulla neuvoja sarjakuvantekijälle joka haluaa sinuksi?

Keneksi? Minuksi?! Hankkikoon jonkun muun tavoitteen, hah hah! Ei minussa ole mitään muuta kadehdittavaa kuin että olen suhteellisen nuorella iällä onnistunut tekemään sarjakuvista ammatin, mutta kun en itseään tiedä, mistä se johtuu, en osaa antaa mitään neuvoja. Yhtä hyvin se olisi voinut sattua jollekulle muulle. Kun katson, millaista jälkeä tein alussa... en osaa sanoa. En todella tiedä itseään. ●

